

"...

Mahkemenin dayandığı gerekçe :

Hilvan Sulh Hukuk Mahkemesinin 19/1/1966 günlü kararında "4753 sayılı kanunun 5618 sayılı kanunla değişik 1 inci maddesine konulan hükümlerle, arazisi olmayan veya yetmeyen çiftçiler ile bu kanun gereğince topraklandırılmaları kabul edilenleri aileleriyle birlikte geçimlerini sağlayacak ve iş kuvvetlerini değerlendirecek ölçüde araziye sahip kılmak ve yurt topraklarının sürekli olarak işletilmesini sağlamak amacı güdülmüştür. Kanun, yeter toprağı bulunmayan çiftçiye bir aileyi geçindirecek toprağın verilmesini öngörmüştür. Güney Doğu Bölgesinde bir ailenin geçiminin sağlanabilmesi için 500 dönümlük bir toprak parçasına ihtiyaç vardır. Bu miktarın altında olan topraklar ailenin geçimini sağlamaya yetmediğinden ya kira yada ortakçılık yoluyla işletilmekte ve toprak sahibi ailesini geçindirebilmek için başka bir işte çalışmak zorunda kalmaktadır. 4753 sayılı kanunun 56 ncı maddesinin birinci cümlesinde "bu kanunla verilen arazi ortakçılıkla işletilemez" 57 nci maddesinin 1 inci fıkrasında "veya ortakçılıkla veyahut özürsüz olarak kira ile işletilirse Tarım Bakanlığının ..... gayrimenkullerin geri verilmesini mahkemeden istemeye hakkı vardır." denilmektedir. Mahkememiz dâvanın isbatı halinde bu maddelere dayanarak tapunun iptaline ve Hazine adına yazılmasına karar vermek zorundadır. Anayasa'nın 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir" ikinci fıkrasında da "Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabilir" denilmektedir. 4753 sayılı kanun uyarınca toprak sahibi olan bir kimse 25 yıl gibi uzun bir süre mülkiyet hakkını dilediği gibi kullanamayacaktır. Halbuki toprak sahibinin arazisini kira veya ortaklık yoluyla işletmesi halinde millî istihsalde bir azalma olmayacaktır. Çünkü arazi üretime hazırdır. Arazinin uzun bir süre kira ile veya ortakçılıkla işletilmesini önlemek suretiyle mülkiyet hakkının kısıtlanmasında kamu yararı düşünülemez öte yandan kamu yararının içinde kişinin yararı da saklıdır. Anayasa'nın 35 inci maddesi aileyi Türk toplumunun temeli saymıştır. Fert, ailenin geçimini sağlamak için hem arazisini kiralamakta veya ortakçılıkla işletmekte hem de başka işte çalışarak ailesine ve bu yoldan Türk toplumuna yararlı olmaktadır. Bu düşünceler karşısında 4753 sayılı kanunun 56. ve 57 nci maddeleri Anayasa'nın 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aykırı görüldüğünden iptali gerekir", denilmektedir. 4753 sayılı Kanunun inceleme konusu maddeleri şöyledir : "Madde 56 : (5618 sayılı kanunla değişik) bu kanunla verilen arazi ortakçılıkla işletilemez ve kiraya verilemez. Askerlik ve belgelendirilen uzun hastalık gibi makbul sebepler varsa dilediği şekilde işletebilir".

"Madde 57 : Bu kanunla verilen arazi sahibi tarafından işletilmeyerek terk edilir veya ortakçılıkla veyahut özürsüz olarak kira ile işletilirse Tarım Bakanlığının bu kanun gereğince ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere gayrimenkullerin geri verilmesini ve tapu kaydının silinerek Hazine adına değiştirilmesini mahkemeden istemeye hakkı vardır.

Bu işlerde basit muhakeme usulü uygulanır.

Gayrimenkullerin geri alınması halinde ödenen taksitler ve yapılan zaruri, faydalı giderlerle arazide elde edilmiş olan intifanın bedelleri karşılıklı olarak hesap edilir. Değerlerde ziyade varsa fazlası geri alınır. Arazinin işletilmeyen yıllara ait ecrimisli tazminat olarak kendisinden alınır".